

za maščevanje. Politično zborovanje, na katerem se bodo slišali večinoma le šuntarsti in puntarski govori, si ti nesramni hinavci predrznejo imenovati „romanje“ ali „božjo pot“. Uverjeni smo, da se bode na tem shodu vragu bolje služilo kakor Bogu. Mogoče je sicer, da bodejo vsaj nekateri udeleženci zjutraj v cerkvi pobožno (vsaj navidezno) Boga molili, celo verjetno pa je tudi, da se bojo ravno ti svetohlinci potem celi dan najbolj strastno okoli zlatega teleta vrteli ter mu kakor obsedenci slavo krolili.

Vprašamo ali je to spodobno in umestno, če človek sprejme sveti zakrament pa se neposredno po sprejmu poda v posvetni hrup in trušč. In to se ima, kakor napovedajo ti svetohlinski listi na nameravanem mladeniškem shodu zgoditi. Bog ve, če ne bode prišlo tudi na tem shodu do krvavih izgredov — pretefov in morebiti celo do pobojev — kakor se je to zgodilo že na manjših shodih, koje so priredili fanatični kolevodje na Spodnjem Štajerju. Večina naših cenjenih čitateljev se še najbrž dobro ve spominjati, kar smo poročali o svoječasnih mladeniških shodih; n. pr. o shodu v št. Lenartu (oziroma pri sv. Trojici) v Slov. gor. in o shodu na Ptujski gori.

Stariši, posebno leti klerikalnim hujskačem skomina po vaši mladini. Vaše sinove si hočejo prisvojiti ti zapeljivci; vaše sinove, ki imajo prej ali slej zavzeti vaše mesto, vaše sinove, od katerih želite in tudi upate, da bi bili pametni, varčni, sploh — vredni nasledniki na njim izročenem posestvu, na katerem ste vi dolgo vrsto let gospodarili in na njem užili dokaj veselih pa tudi britkih ur. Vaše sinove, katerim polagate na srce varčnost in zmernost hočejo vam izneveriti ter jih zapeljati (zmerno rečeno) v zapravljalnost.

Božjih poti ali romarskih cerkev ne manjka nam na Štajerskem; posebno Marijinih božjih poti imamo lepo število. Lahko se podate na božjo pot k enemu ali drugemu teh svetišč, ako čutite to potrebo v sebi. Seboj lahko vzamete tudi vaše sinove in hčere ter ž njimi opravite božjo pot tako, kakor se spodobi pravemu pobožnemu romarju. Pod vašimi očmi se vaši mladini ne bode zgodilo ničesar zlega, ne na duši in tudi ne na telesu. S primeroma malim denarjem lahko opravite tako romanje in vendar si bode na njem utešili svoje dušne potrebe in želje, kakor tudi razvedrili svojo telo v lepej božji naravi. Sešli se bode tukaj s bližnjimi in daljnimi rojaki, s katerimi se lahko nekaj uric kratkočasite ter pomnite o vaših gospodarstvenih razmerah.

Da napovedan pohod ni nikakoršno romanje, to je jasno, kakor beli dan. Sklicatelji mečejo vam samo pesek v oči, hočejo vas zaslepiti s hinavskim prigrvarjanjem in vabljenjem, da bi se udeležili njihove politične demonstracije, oziroma agitacije.

Kmetu se današnji dan vobče hudo godi za denar. Stiskan je od vseh strani. Za vsak krajcar mora dobro vedeti, kam da ga dene. Destikrat se celo večjim posestnikom prigodi, da še celo za sol nimajo beliča pri hiši. Davki ga hudo dušijo in le težko se

izogiblje eksekuciji. In te revčke vabijo prilizni hinavci na dragoceno zabavno potovanje. To je vendar brezmejna nesramnost. Odkritosrčni poštenu prijatelji ljudstva se potegujejo za kmeti, prosijo državo in deželo, da naj se kmetu govo breme olajša, prosijo za podporo za kmete, so trpeli vsled vremenskih uim večjo ali manjšo škodo. In klerikalni hinavci pa ga k potratnosti zapeljujejo, vendar že presega vse meje dostojnosti. Vprašamo vas razumne kmete, ali bodejo merodajni kmeti, ki verjeli vašim pritožbam o slabih gospodarstvenih razmerah, ako se vozite za zabavo po svetu in kaj, da imate „še nekaj“ v žepu. Nikakor ne. Vsak bode rekel ali vsaj mislil: Ako ima kmet dovolj denarja za taka zabavna potovanja, potem mu pa ni taka sila, kakor se pravi, in toraj tudi ni potreben pomoči. Vidite kmetje, tako si znate s svojo previdnostjo škodovati sami sebi in pa vašim tovarišem.

Konečno še vprašamo posvetne kakor tudi v cerkvene oblasti, ali so take sleparije dovoljene? Ali se sme politična agitacija ali demonstracija spajati z verskimi pobožnostmi? In nasprotno, ali se smejo te korističevati v politične spletkarije? Ali imajo sploh nekateri duhovniki pravico ob vsakej priložnosti ob vsakej priliki med svoja duhovska opravila politično vpletati?

Kmetje, bodite toraj previdni ter vsako vabljenje odločno zavrnite, ki vas namerava zapeljati k sleparstvu, kojega bi znali prej ali slej obžalovati. Kmetje poslušajte samo vaše domače poštene duhovnike, kateri se ne vtikajo v politiko, ter molite v domačih svetiščih ali pa se podajte na bližnja božja pota, kjer bode vaše prošnje Božja Mati ravno tako uslišala, kakor na Kranjskem, ako se zatečete k njej z dobrim in poštenim namenom. V premislek vam predam tudi še vprašanje, kje bode tako mnogo ljudi prenočilo, kakor se nadeja? — Marsikateri mladenič je že šel na daljšo božjo pot s čistim srcem in mirno vestjo, vrnil se je pokvarjen, zapeljan. Koliko je deklet, ki so takozvanih „božjih potih“ zgubile venec devišstva zašle na polzko pot zapeljivega sveta!?

Vera s politikom nima ničesar opraviti. Soseba čudno pa se mora vsakomur zdeti, ako se tista vpleta med verska opravila. Kaj tacega se zamore zgoditi tamkaj, kjer je korupcija dosegla svoj vrhunec, kjer se o redu in disciplini ne more govoriti. Ljudem ki si dovolijo take sleparije, kakoršne so v zvezi s tem „romanjem“, bojo med ljudstvom v kratkem dobili vso zaupanje, kajti „la ž i m a k r a t k e n o g o d i“ in se prej ali slej kot taka spozna.

Bodite kmetje in mladeniči toraj previdni in ne dajte se zapeljati krivim prerokom, ki vas želijo razbiti na pot, katerej si vaši zapeljivci še celo ime ne upajo dati pravega.

Urnava Pesnice.

Gospodarstveno dobro urejene države so se naš čas potrudile, da urnavajo struge svojih rek tako, kakor zahtevajo razmere obmejnih posestnikov, to

pravi, skrbele so za to, da se posestnikom na njihovih zemljiščih, katera ležijo neposredno ob kaki reki ali pa vsaj njeni bližini, od tiste vsled izstopa in po njem povzročene povodnji ne dela škode. Pri nas pa se, kakor je videti, merodajni krogi za taka dela presneto malo pobrigajo. Navadno ostane vse le pri komisijskih ogledih, ki se vršijo tu in tam šele v nekaterih tednih po povodnji ali po toči. In tako stoji tudi z reguliranjem Pesnice.

Pred nekolikimi letmi so se zares že sprožile nekake „misli“, ki to važno vprašanje zadevajo, a zaspalo je zopet vso „tozadevno gibanje“, kakor se to že navadno godi s gospodarstvenimi vprašanji. Začelo se je že „celo“ delati. Uravnal se je mali del Pesnične struge od Spodnje sv. Kunigunde blizu do državne ceste. Delo se je tako izvrstno izvršilo, da so dotične varstvene naprave kljubovale vsem poznejšim povodnjim. Tudi poslednji naliv ob letošnjih Binkoštih teh zgradb ni poškodoval. Ko bi bila vsa Pesnica tako uravnana, tedaj bi Pesničanje gotovo ne trpelo tolike škode, kakoršno so jim zadnje povodnji povzročile.

Že trideset let sem preplavi Pesnica skoraj redno vsako leto bližnje travnike in njive. Neko leto se zgodi to celo večkrat. To je napeljalo nekatere moze na „višjem mestu“ na misel, da bi bilo vendar dobro Pesnici strugo uravnati ter obmejne kmete vsakoletne nime obvarovati. Toda razun omenjenega poskusa v gornjem toku v približni dolžini dveh kilometrov in ravno takega v spodnjem toku pri Mošgancih je ostalo vse pri starem.

Kraji, ki ležijo ob Pesnici, so večinoma revni, čemur so poglavitni vzrok povodnji, katere Pesnica skozi vsaj izstop povzroči. Da bi se tem nadlogam v rokom prišlo, obljubili so dežela, okraji, občine kakor tudi posamezni obmejni posestniki podpore za nameravana primerna dela, ki bi v obrambo povodnji služile. Toda glavni faktor — država — ostala je nasproti temu perečemu vprašanju dosedaj „hladna do srca“. Razun ničevnih obljub in nekaterih brezvspešnih načrtov se doslej od nje še ničesar ni doseglo.

Tok pesnice od državne ceste pa do njenega izliva v Dravo meri okoli 68 kilometrov ali dve tisoč milj. Ako izstopi Pesnica, tedaj izstopijo tudi njene postranske rečice in potoki, ker nimajo dovoljnega odtoka. Teh pa je precejšno število. Ako vzamemo, da je okolica, ki je povodnjim podvržena, samo pol milje široka, tedaj naša tdittev nikakor ni pretirana, da Pesnica ob vsaki povodnji preplavi njiv in travnikov, ki skupno merijo tri štirjaške milje ali 30 tisoč oralov (joh); ena štirjaška milja namreč obsega 10 tisoč oralov. Na enem oralu travnika se pridela navadno okoli 20 meterskih stotov (centov) sena in ako zaračunimo stot le z 1 goldinarjem, tedaj znaša cena vsega sena, ki se ob času povodnij uniči, 600 tisoč goldinarjev ali eden milijon dvestotisoč kron, kar je že prav lep kup denarja. Ako še pa k temu prištejemo ono svoto, katero stane posestnike snaženje preplavljenih in s kamenjem zasutih travnikov, in sicer zaračunimo za to delo pri

oralu le z 1 goldinarjem, kar zopet posebič znaša najmanje 30 tisoč goldinarjev, tedaj razvidimo, da Pesnica pri eni sami povodnji napravi škode za blizo milijon goldinarjev.

Te številke jasno govorijo, pa za po povodnjih prizadete posestnike tudi nekaj pomenijo. Kmet je steber vsake države. On odraja največ davka v denarju, kakor tudi v krvi. Zato pa bi naj tudi država po vsej svoji zmožnosti zanj skrbela kjer in kolikor je treba, da ne bode kmečki stan prepuščen propadu in poginu, kajti to bi pomenilo ob enem tudi propad dotične brezbrizne države. Oprekati bi se sicer znalo od ene ali druge strani, da se tukaj pač ne gre za Bog ve kakoršen znaten ali imeniten kraj; kdo se bo vendar brigal za vsak kot?! No, mi tistemu odgovorjamo: Kdor v malem ni zvest, temu se ne zaupa veliko v pest. Gospodar, ki ne obrača svojih oči na vse strani ter nima skrbi za vso svojo last, je slab hišni oče, kateremu se zna prej ali slej zgoditi na enem ali drugem koncu kaka pokvara ali celo nesreča, katero bi pravočasno z malim trudom lahko preprečil ali zabranil.

Poslanci, ki si znajo tako izvrstno samohvalo spevati ob različnih priložnostih, zdaj na tem in zdaj na unem kraju, ter kmete mamiti s svojimi praznimi obljubami, naj bi se raje s trdo in resno voljo v državnem zboru potegnili za to nujno potrebo, kakor pa da se prepirajo v zbornici za reči, za katere se naš revni kmet toliko zmeni, kakor za lanski sneg. Namesto da s Čehi obstruirajo, naj bi se raje oklenili vlade od katere edine imajo pričakovati pomoči za svoje rojake, oziroma volilce. Kdor trka, temu se odpre, ako že ne na prvi mah, konečno vendar enkrat.

Pripomnimo tukaj še tudi dejstvo, da se je za uravnavo Pesnice v štajerskem deželnem zboru potegnil poslanec gospod Jožef Ornig, ki ni izvoljen od kmečkih občin, temuč od trgovske zbornice. Ko bi bili takrat slovenski poslanci vzajemno podpirali ta predlog, gotovo bi se bilo dalo že davno nekaj v tej zadevi doseči. Tudi bivši državni poslanec gospod Franc Girstmayr je že ob različnih prilikah naglaševal potrebo reguliranja Pesnice. Ta moža toraj, katere so klerikalni kričači že tolikokrat na najnesramnejši način napadali ter ju kot največja in najnevarnejša sovražnika slovenskega kmeta razupili, ta moža sta v tej važni zadevi storila dosedaj več, kakor vsi oni poslanci, ki znajo na shodih res sladko govoriti, ob času zasedanja državnega zbora pa se po drugod potepajo, v najugodnejšem slučaju se v zbornici o jezikovnih uredbah prepirajo. — Kmetje, zapomnite si to!

Vojska med Rusi in Japonci.

Vest, da bi bil dobil vrhovni poveljnik ruske armade od carja povelje, se podati na jug ter rešiti Port Artur, ni resnična. Takšno povelje pa bi tudi naravnost nasprotovalo človeški pameti, kajti armada, ki bi hotela to povelje izpeljati, bila bi izgubljena.